

حق اولاد و کمک عائله مندی

شرایط برای کارگران

داشتن فرزند، یکی از مواردی است که در قانون تامین اجتماعی به آن توجه خاصی شده است و امکاناتی برای مستمری بگیران و بیمه شدگان در نظر گرفته شده است. حق عائله مندی یا همان حق اولاد یکی از مزایای معوق و دستمزد شاغلان مشمول قانون کار محسوب می شود.

حق اولاد در اصل کمک هزینه ای برای مخارج فرزندان بیمه شدگان است که در اصل مبلغ آن ضریبی از افزایش حداقل مزد روزانه است.

دفتر مطالعات کاربردی
خانه صمت
استان اصفهان

- ▶ داشتن فرزند، یکی از مواردی است که در قانون تامین اجتماعی به آن توجه خاصی شده است و امکاناتی برای مستمری بگیران و بیمه شدگان در نظر گرفته شده است. حق عائله مندی یا همان حق اولاد یکی از مزایای مقوق و دستمزد شاغلان مشمول قانون کار محسوب می شود.
- ▶ اگر بخواهیم خیلی ساده حق اولاد را توضیح بدهیم باید بگوییم که بر اساس ماده ۸۹ قانون تامین اجتماعی، کارفرما علاوه بر انجام اموری مانند ارسال لیست بیمه برای افراد متاهل و دارای فرزند، باید پرداخت هزینه ای تحت عنوان حق اولاد را نیز انجام دهد.
- ▶ حق اولاد در اصل کمک هزینه ای برای مخارج فرزندان بیمه شدگان است که در اصل مبلغ آن، ضریبی از افزایش حداقل مزد روزانه است. تا پیش از سال ۱۳۹۴ مقرراتی مبنی بر پرداخت حق اولاد تنها برای دو فرزند وجود داشت اما با توجه به تغییرات اعمال شده، در حال حاضر محدودیتی برای تعداد فرزندان وجود ندارد. یعنی در صورت امکان، حق اولاد برای همه فرزندان باید پرداخت شود.
- ▶ مبلغ حق اولاد معادل ۳ برابر حداقل مزد روزانه کارگر ساده برای هر فرزند در هر ماه است. همچنین این مبلغ طی هر سال، با افزایش حداقل دستمزد نیز افزایش پیدا می کند. از این رو معمولاً سازمان ها، برای در نظر گرفتن این شرایط و عدم ایجاد افتلالات متفاوت از بهترین نرخ افزار مسابرداری استفاده می کنند.

- ▶ پرداخت حق اولاد نیز مانند دیگر امور مسابرداری شرکت ها و سازمان ها دارای قوانین خاصی است که در ادامه به بررسی کامل هر یک از آن ها خواهیم پرداخت.

شرایط پرداخت

شرایط پرداخت کمک هزینه حق اولاد یا کمک عائله مندی چیست؟

شرایط و قوانین خاصی برای پرداخت کمک هزینه حق اولاد از سمت کارفرما وجود دارد که در این قسمت به صورت موردی به بررسی این موارد می پردازیم.

کارفرما قبل از اینکه بخواهد برای پرداخت کمک هزینه حق اولاد اقدامات لازم را انجام دهد، باید سابقه بیمه کارگر را استعلام کند. به بیانی ساده تر، سابقه ی مورد نیاز یک فرد برای دریافت حق اولاد، ۷۲۰ روز است. در صورتی که فرد دارای این میزان از سابقه بیمه باشد، کارفرما می تواند برای پرداخت حق اولاد اقدام کند.

حق عائله مندی تنها به مشمولین قانون تامین اجتماعی و قانون کار تعلق می گیرد. در اصل کسانی که به دلایل مختلف مشمول صندوق تامین اجتماعی نمی شوند، نمی توانند حق اولاد دریافت کنند زیرا این حق به آن ها تعلق نخواهد گرفت.

سن فرزندان فرد بیمه شده باید از ۱۸ سال کمتر باشد یا اینکه فرزندان به مشغول به تحصیل باشند. همچنین فرزندان که به دلیل بیماری یا همچنین نقص عضو، گواهی کمیسیون های پزشکی را دریافت کرده اند و می توانند اثبات کنند که شرایط کار کردن برای آن ها فراهم نیست، می توانند از حق اولاد نیز بهره مند شوند.

عدم پرداخت کارفرما

در صورت عدم پرداخت حق اولاد از جانب کارفرما، چه کار کنیم؟

عدم پرداخت حق اولاد یکی از مواردی است که گاهی اوقات احتمال پیش آمدن آن وجود دارد و در چنین شرایطی کارگران نمی دانند باید چه کاری انجام بدهند. همانطور که ذکر شد در ماده ۸۷ قانون تامین اجتماعی، پرداخت حق اولاد و کمک عائله کندی به عهده کارفرماست.

در اصل تمام کارگرانی که در انواع سازمان ها و شرکت هایی اعم از شرکت های پخش مویرگی کارخانه ها و مکان های دیگر کار می کنند و دارای بیمه تامین اجتماعی هستند، در صورت دارا بودن شرایط می توانند از این حق بهره مند شوند. مال در صورتی که به هر دلیل این کار انجام نشود کارگر می تواند برای مل این مسئله اقدام کند.

در تبصره ماده ۸۷ قانون تامین اجتماعی، هر گونه اختلاف یا مسائل متفاوت در زمینه پرداخت حق اولاد توسط کارفرما به کارگر، در مراجع مل اختلافات اداره کار قابل پیگیری و مل کردن است.

تفاوت کمک هزینه عائله مندی و حق اولاد بیمه شدگان و بازنشستگان

تفاوت کمک هزینه عائله مندی و حق اولاد بیمه شدگان و بازنشستگان چیست؟

عاملی که اصلی ترین دلیل تفاوت هزینه عائله مندی و حق اولاد بیمه شدگان و بازنشستگان خواهد بود شرایط و مبلغ پرداختی و همچنین سن و فرزندان و شرایط آن ها برای پرداخت است.

نمونه محاسبه حق اولاد کارمندان در سال ۱۴۰۲

مطابق بند ۴ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، حق عائله مندی، معادل ۸۰۰ امتیاز و حق اولاد برای هر فرزند، تا فرزند سوم، ۲۰۰ امتیاز بوده که با توجه به رقم سال ۱۴۰۲، به ترتیب، معادل ۷۰ و ۱۴ درصد ضریب سالانه حداقل معوق بوده که در ادامه، فرمول محاسبه آن را ملاحظه می نمایید:

حق اولاد برای یک فرزند = $۱۴\% \times \text{ضریب سالانه} \times \text{حداقل معوق مبنای}$

حق عائله مندی = $۷۰\% \times \text{ضریب سالانه} \times \text{حداقل معوق مبنای}$

مبلغ حق اولاد در سال ۱۴۰۲

در سال ۱۴۰۲ حق اولاد پقدر است و به چند فرزند تعلق می‌گیرد؟

► برای توضیح میزان و نحوه مناسبه حق اولاد کارگران در سال ۱۴۰۲، باید به ماده ۸۶ قانون تامین اجتماعی، مراجعه نمود که مطابق این ماده، این مبلغ، معادل ۳ برابر حداقل مزد روزانه یک کارگر بوده و قانون مناسبه آن، به صورت زیر است:

۱ × حداقل دستمزد روزانه × ۳ = حق اولاد برای یک فرزند

برای روشن شدن مساله و مناسبه حق اولاد کارگران تامین اجتماعی، در سال ۱۴۰۲، به این مثال توجه نمایید: فرض شود حداقل مزد روزانه کارگر، مبلغ ۱۳۹۳۲۵۰ ریال، معادل ۱۳۹ هزار و ۳۲۵ تومان باشد. مال اگر کارگری، دارای یک فرزند باشند، این رقم را در عدد ۳ ضرب کرده که در این صورت، حق اولاد وی مبلغ ۴۱۷۹۷۵۰ ریال، معادل ۴۱۷ هزار و ۹۷۵ تومان خواهد بود.

